

Dr. C. H. Witthaus, 80 jaar

1868 — 25 JULI — 1948

In zijn standvestigheidt heeft hij den tijd getart

De waarheidt komt aan 't licht bij het scheijden van de mart.

Op 25 Juli a.s. hoopt Carl H. Witthaus zijn 80ste verjaardag te vieren. En niet als een collega over wie de ouderen tegenover de jongeren vergoelijkend spreken in een geest van: „ja maar heus, vroeger in zijn tijd was hij . . .”, neen, als de man, wiens heldere betoogtrant nog in de laatste nummers van het Tijdschrift voor Tandheelkunde de bewondering der professie afdwingt.

„Maar praktizeert hij dan nog?” vraagt misschien een enkeling. De oude garde weet, dat hij in 1910 „om gezondheidsredenen” de praktijk te Rotterdam neerlegde, maar met een korte onderbreking praktizeert hij thans 58 jaren! (Feitelijk 61, want in 1887 werd hij tot Zahnarzt bevorderd).

Toen een jong collega een 12-tal jaren geleden hem bezocht, om hem duidelijk te maken, dat hij Witthaus' opvolger wenste te worden, demonstreerde hij zijn vastheid van hand door met een boordevol glas de tafel enige maleh rond te lopen zonder een druppel te morsen. „Welaan collega”, sprak hij, „doet U mij dit eens na; zolang ik nog zoiets kan, voel ik mij verantwoord de praktijk uit te oefenen”.

Nog geen 2 jaren geleden schoot ik een soortgelijke bok. Toen ik hem een werk van accuratesse zonder bril zag volbrengen, stelde ik de vrij ongepaste vraag: „Maar Carl, in de praktijk heb je toch zeker wel een bril op”; waarop het antwoord luidde: „ja stellig b.v. als ik tandsteen afneem!” Mijn fout inziende, wist ik geen andere repliek dan: „O ja, natuurlijk om je ogen te beschermen!”

Is dit nu het belangrijkste, dat van Carl Witthaus verteld kan worden? Stellig niet, maar zulk een merkwaardigheid van deze 80-jarige, die zowel psychisch als fysiek nog volkomen zijn werk aan kan, mag aan dit stukje niet ontbreken. En ik ben er van overtuigd, dat hij zulk een persoonsbeschrijving méér waardeert, dan een artikel dat geheel is gewijd aan zijn verdiensten.

Geheel ontkomen aan loftuitingen zal hij natuurlijk niet, al zal ik mij er zeker niet voor zetten zijn verdiensten uitgebreid te schilderen, waar dit in het T.v.T. herhaaldelijk is geschied, b.v. in het Maart-nummer 1940 ter gelegenheid van zijn 50-jarig jubileum als tandarts.

Nadat hij achtereenvolgens het Zahnarzt- (1887) en Nederlandse tandarts- (1890) examens had afgelegd, verbreedde hij de basis van zijn kennis aan de University of Pennsylvania, waar hij in 1892 de graad van Doctor of Dental Surgery behaalde. Daarna ving hij, naast zijn drukke praktijk, de eigen studie aan, waarvan hij de resultaten in talrijke tijdschriftartikelen neerlegde en waarvoor hij ook van vele zijden erkenning genoot; o.a. door zijn promotie honoris causa tot Doctor Medicinae Dentalis aan de Universiteit van Keulen. In het verenigingsleven kennen we Witthaus als de promotor van de stichting der eerste plaatselijke tandartsenvereniging, van de eerst tandheelkundige polikliniek, van de eerste nationale vereniging voor mond- en

tandhygiëne, van de eerste pogingen om schooltandverzorging ingevoerd te krijgen en van zoveel andere onderdelen der sociale tandheelkunde. En al deze stuwkracht ging van hem uit in een tijdperk, dat geen ander der collega's van zulke vooruitstrevende gedachten blijk gaf.

Maar zijn grootste verdienste is de veldtocht, die hij zijn leven lang gevoerd heeft in het belang van de bestrijding van het tandbederf en de vaststelling van de aetiologische factoren der tandcaries als uitgangsbasis voor de bestrijding dezer tandziekten. Trouw volgeling van Prof. W. D. Miller heeft hij de stellingen van deze geleerde steeds ondersteund en de kennis van de caries-aetiologie naar Miller's denkbeelden geschraagd.

De studie van iedere andere caries-theorie heeft zijn intensieve belangstelling gehad in de loop der jaren. Maar noch de leer der vitaminen, noch der endocrinologie, noch de studie der erfelijkheid of der tandstructuur, noch van het zuur-basisch evenwicht of andere endogene voedingsfactoren hebben hem het bewijs geleverd, dat het oude gebouw van Miller minder hecht op zijn grondvesten zou staan, dan een dezer moderne bouwwerken. Met een open oog voor al het nieuwe, met waardering voor de studie en hoop op gunstige resultaten van het fluor-tijdperk, waarin wij heden ten dage leven, tart deze rustige critische vorser de tijd en wijst zijn vinger onverstooraar naar Miller's monument, waarvan de fundering op het congres, dat in September 1947 te Ann Arbor is gehouden, door de duidelijke resolutie van de grote Amerikaanse onderzoekers wel zeer is versterkt.

Gezien zijn verdiensten is het geen wonder, dat de Nederlandse tandartsen-wereld deze onversaagde Carl Witthaus op zijn 80ste verjaardag wil huldigen, voor alles wat hij voor de wetenschappelijke en praktische beoefening der tandheelkunde heeft gedaan, hem daarbij nog een reeks van vruchtbare jaren in goede gezondheid toewensende!

J. J. BACKER DIRKS.

Ook onzerzijds een woord van hulde en gelukwens ter gelegenheid van deze merkwaardige verjaardag. Enige, nog in leven zijnde oprichter van het oude „Gezelschap“ dat eertijds het T.v.T. beheerde is de actieve belangstelling van Witthaus voor ons nationale orgaan onverflauwd blijven voortbestaan. Tot op de huidige dag. Voor deze trouwe, door ons op zo hoge prijs gestelde medewerking brengen wij hem hierbij gaarne hartelijke dank. Witthaus, nog vele jaren in goede gezondheid!

REDACTIE.